

Vokiečių medžioklinių terjerų (jagdterjerų) bandymų taisyklės

1. Vokiečių medžioklinių terjerų – jagdterjerų (toliau – vokiečių medžioklinių terjerų) bandymų tikslas – patikrinti ir įvertinti specifines šios veislės šunų savybes. Kaip mažos universalios medžioklinių šunų veislės naudojimui:
 - medžioklei po žeme;
 - medžioklei varant su skalijimu sekant pėdsaku;
 - sužeistų kanopinių žvėrių paieškai sekant kraujo pėdsaku;
 - vandens paukščių medžioklei;
 - sužeistų paukščių ir žvėrelių paieškai ir jų aportavimui.

Bandymai skatina šios šunų veislės augintojus mokytis tinkamai rengti, valdyti šunis, vystyti paklusnumą. Taip pat yra įrodymas medžiotojų bendruomenei apie vokiečių medžioklinių terjerų tinkamumą visapusiškai medžioklei.

2. Šios bandymų taisyklės parengtos vadovaujantis Vokietijos medžioklinių terjerų klubo bandymų taisyklių aktualia 2019 m. kovo 9 d. versija;

3. Rengiamos trys skirtingo lygmens bandymų rūšys:

3.1. Įgimtų savybių bandymai (ZP), kurie dar skirstomi į:

3.1.1. Įgimtų savybių bandymai I (ZP I), vertinamos įgimtos savybės medžioklei urve;

3.1.2. Įgimtų savybių bandymai II (ZP II), vertinamos įgimtos savybės medžioklei lauke ir vandenyje, tikrinama reakcija į šūvį, paklusnumas ir kontaktas su vedliu.

3.2. Darbinių savybių bandymai (GP), vertinamas tinkamumas medžioklei urve ir negyvo plėšrūno ištraukimas iš urvo, sekimas kraujo pėdsaku su ilgu pavadžiu, nurodymas apie rastą negyvą žvėrį lojimu ar grįžimu pas vedlį (kaip pasirenkamas pratimas), žvėrelio ir paukščio atnešimas iš velkės, prarasto paukščio paieška ir atnešimas (kaip pasirenkamas pratimas), medžioklė varant, vandens paukščių medžioklė, uoslės naudojimas, dresavimo pratimai: paguldymas laukti su šūviais, paklusnumas ant pavadžio, elgesys medžiotojų linijoje, vaikščiojimas „Greta“ be pavadžio (kaip pasirenkamas pratimas), paklusnumas ir kontaktas su vedliu visų bandymų metu.

3.3. Bandymai „Po šūvio“ (PAndS) apima šių pratimų vertinimą: paklusnumas ant pavadžio, sėlinimas, paguldymas laukti su šūviais, taip pat sekimas kraujo pėdsaku, žvėrelio ir paukščio atnešimas, prarasto vandens paukščio paieška ir atnešimas iš vandens augmenijoje, negyvo plėšrūno ištraukimas iš urvo.

4. Kiekvieno bandymų pratimo rezultatai vertinami šiais balais:

- 4 h = puiku
- 4 = labai gerai
- 3 = gerai
- 2 = patekinamai
- 1 = prastai/blogai
- 0 = ne patekinamai

Vertinimas 4h turėtų būti skiriama tik išimtiniais atvejais ir tai turi būti pagrįsta raštiškai, išskyrus pratimą „Noras dirbti vandenyje“. Bandymų ataskaitoje jis nurodomas, kaip 4. Tai, ko negalima įvertinti/patikrinti, vertinimo lape turi būti pažymėta brūkšneliu (-), o ne (0). Atitinkamai, bandymų pratime, kuriame nebuvo pasiekta rezultatų, reikia pažymėti „0“, o ne „-“.

5. Įgimtų savybių bandymai

Įgimtų savybių bandymai pirmiausia yra skirti šunų įgimties gebėjimams nustatyti. Jų pagalba turėtų būti nustatoma ar šuo yra tinkamai parengtas ir pasirengęs medžioklei. Šuns sauga, medžiojant urvuose vaidina svarbų vaidmenį. „Įgimtų savybių bandymai I“ ir „Įgimtų savybių bandymai II“ gali būti laikomi dviem atskirais bandymais per vieną dieną. Jei šuo vieną dieną atlieka abu bandymus, reakcija į šūvį vertinama tik vieną kartą! Kiekvienas šuo gali du kartus dalyvauti abiejuose įgimtų savybių bandymuose nepriklausomai vienas nuo kito. Abiejuose įgimtų savybių bandymuose I, II ir III laipsnio diplomai yra skiriami pagal vertinimų lentelę Nr. 1. Dalyvavimas Įgimtų savybių bandymuose I ir Įgimtų savybių bandymuose II galimas tik iki 36 mėnesių amžiaus. Vyresni nei 36 mėnesių šunys, kurie dar nebuvo išbandyti, bandymuose dalyvauti gali, jei yra pateikiamas raštiškas prašymas su įvardintomis svariomis priežastimis.

5.1. Įgimtų savybių bandymai I (Tinkamumas medžioklei urvuose)

Vokiečių medžioklinis terjeras turi būti šuo, tinkamas medžioklei urvuose ir turi turėti tvirtumą, išvermę ir aistrą reikiamą šiam medžioklės būdai. Bandymai rengiami dirbtiniuose urvuose norint vienodomis sąlygomis išbandyti šunų gebėjimus. Taip šunys įgyja būtinos patirties bei įgūdžių medžioklei urvuose (ypač atsižvelgiant į šuns saugą).

Vokiečių medžioklinių terjerų Įgimtų savybių bandymai I (Tinkamumas medžioklei urvuose) rengiami vadovaujantis Lietuvos kinologų draugijos patvirtintomis Urvinių šunų įgimtų savybių bandymų ir varžybų taisyklėmis, išskyrus šių taisyklių 5 punktą „Paklusnumas“ ir 6 punktą „Reakcija į šūvį“.

5.2. Įgimtų savybių bandymai II (darbas ant žemės)

Įgimtų savybių bandymai II apima šių savybių tikrinimą: sekimą velkių pėdsakais (su pratimais: uoslės naudojimas, noras sekti, sekimo patikimumas), norą dirbti vandenyje, reakciją į šūvį, valdymą ir kontaktą su vedliu.

Jei šuo kelis kartus atlieką sekimo velkių pėdsakais pratimą ir visi jie yra įvertinami, visada reikia atsižvelgti į geriausią. Visų pratimų atlikimo metu, reikia stebėti ir vertinti šuns paklusnumą bei kontaktą su vedliu.

5.2.1. Uoslės naudojimas

Šuns uoslės naudojimas turi būti tikrinamas ir stebimas visų bandymų metu. Vertinimas suteikiamas iš bendro įspūdžio, susidariusio per visą bandymų laiką. Visų pirma, uoslę parodo šuns sekimas velkių pėdsakais lauke. Vertinant reikėtų atsižvelgti į stiprų, gūsingą vėją, taip pat į labai drėgną ar labai sausą dirvožemį. Visais atvejais, norint nustatyti uoslės naudojimą, turėtų būti atsižvelgta į dirvožemio dangą (ganykla, dirbami laukai, takai, grioviai). Ypatingą dėmesį reikėtų skirti į sekimą pėdsakais, kurie kertasi su kitais pėdsakais ir pakartotiną pėdsakų radimą, juos pametus. Smulkiausias uoslės naudojimo subtilybes galima pastebėti tik sekant pėdsakais sunkiuose vietose, pavyzdžiui, sausuose arimuose, asfalto keliuose, aštriuose posūkiuose ir t. t.

Paaškinimai vertinimui:

4-1 balai	Priklausomai nuo įgimtų savybių
0 balų	Netinkamas šuo

5.2.2. Sekimo patikimumas

Vertinant šį pratimą atsižvelgiama į sekimą velkių pėdsakais lauke. Sekimo patikimumas turi būti vertinamas pagal tai, kaip greitai bei užtikrintai šuo seka velkės pėdsaku.

Paaškinimai vertinimui:

4-1 balai	Priklausomai nuo įgimtų savybių
0 balų	Netinkamas šuo

5.2.3. Noras sekti pėdsaku

Norą sekti pėdsaku parodo šuns atkaklumas, sekant velkių pėdsakais. Nuolatinis šuns siekis rasti pamestą pėdsaką rodo, kad jis labai nori juo sekti.

Paaškinimai vertinimui:

4-1 balai	Priklausomai nuo įgimtų savybių
0 balų	Netinkamas šuo

5.2.4. Noras dirbti vandenyje

Šiuo pratimu tikrinamas šuns įgimtas noras dirbti vandenyje. Tam tinka stovintys arba platūs tekančio vandens telkiniai, prie kurių galima lengvai prieiti. Šuo siunčiamas į vandenį plaukti. Nieko atnešti nereikia.

Reikia skirti išmokytą rengimo metu ir įgimtą norą dirbti vandenyje. Teisėjų pareiga išsiaiškinti įgimtą norą dirbti vandenyje. Pratimas atliekamas individualiai, po vieną šunį, eilės tvarka. Pakanka, jei šuo plaukia paskui įmestą daiktą. Pakartotinu daiktų metimu, išsiaiškinamas šuns noro dirbti vandenyje laipsnis. Tikrinant šuns norą dirbti vandenyje, reikia stebėti ir įvertinti šuns elgesį, atsižvelgiant į jo paklusnumą ir kontaktą su vedliu.

Paaškinimai vertinimui:

4h balai	Puikiai išreikštas noras dirbti vandenyje, džiaugsmingas įėjimas į vandenį dukart, po komandos balsu ar gestu, platus ir tolimas plaukimas, didžiausia aistra vandeniui.
4 balai	Labai gerai išreikštas noras dirbti vandenyje, džiaugsmingas įėjimas į vandenį bent dukart, po daikto (pvz., akmens) įmetimo. Metant kelis kartus, vertinimas mažinamas.
3 balai	Gerai išreikštas noras dirbti vandenyje, įėjimas į vandenį bent dukart, po plaukiojančio daikto (pvz., lazdos) įmetimo. Metant kelis kartus, vertinimas mažinamas.
2 balai	Pakankamai išreikštas noras dirbti vandenyje. Įėjimas į vandenį ir plaukimas tik įmetus iškamšą ar negyvą vandens paukštį. Metant kelis kartus, vertinimas mažinamas.
1 balas	Nepakankamai išreikštas noras dirbti vandenyje.
0 balų	Blogai išreikštas noras dirbti vandenyje. Šuo neina į vandenį.

5.2.5. Paklusnumas ir kontaktas su vedliu

Dėl besikeičiančių medžioklės sąlygų ir reikalavimų medžiokliniams šunims, ir dėl pasikeitusių reikalavimų vokiečių medžiokliniams terjerams, kaip universaliems, mažiems medžiokliniams šunims, vis svarbiau tampa įvertinti paklusnumą ir kontaktą su vedliu. Todėl labai svarbu kruopščiai identifikuoti šį šuns charakterio bruožą ir jį įvertinti. Šuns paklusnumas ir kontaktas su vedliu išreiškiamas šuns noru dirbti kartu su savo vedliu. Svarbu, kad šuo suprastų, ko iš jo nori vedlys ir aktyviai (tai savo noru) vykdytų. Paklusnumas ir kontaktas su vedliu vertinamas visą bandymų laiką. Todėl paklusnumas ir kontaktas su vedliu stebimas ir vertinamas:

- prie urvo, išskyrus patį darbą urve;
- tikrinant norą dirbti vandenyje;
- visą bandymų laiką judėjimo ant pavadžio metu;
- prisegimo ant pavadžio metu, atlikus kurį nors pratimą;
- reakcijos į šūvį tikrinimo metu;
- sekant pėdomis ar velke ir po jo baigimo;

Azartiškas sekimas velkės pėdsaku ir dėl to ilgas šuns nebuvimas nenurodo apie paklusnumo ir kontakto nebuvimą, nebent šuo naudojasi šia galimybe norėdamas pabėgti nuo vedlio. Jei kyla abejonių dėl paklusnumo ir kontakto įvertinimo, lauke reikia atlikti atskirą paiešką. Tuo metu šuo turėtų ieškoti laisvai (be pavadžio), o vedlys neturi laikyti šuns prie savęs.

5.2.6. Reakcija į šūvį

Reakcijos į šūvį vertinimo tikslas yra pašalinti iš veisimo šunis, kurie bijo šūvių.

Šiuo tikslu visi teisėjai stebi šunis, kurie yra ant pavadžių ir eina ratu, laikydami distanciją. Mažiausiai du šūviai atliekami nutolus nuo šunų maždaug už 20-30 m. Azartiška, emocionali reakcija po šūvio nelaikoma trūkumu. Šunis, kurie atrodo išsigandę arba bando atsitraukti nuo vedlio, privalu dar kartą patikrinti atskirai lauke ir be pavadžio. Šunys, kurie po šūvio veržiasi pabėgti, laikomi bijantis šūvio. Taip pat tai liečia šunis, kurie bando ieškoti vedlio apsaugos ir ilgai nuo jo neatsitraukia. Šunis reikia rengti pratimo „Reakcija į šūvį“ atlikimui. Šis pratimas turi tik du vertinimus: „4“ ir „0“.

Paiškinimai vertinimui:

4 balai	Šūvio garsas nedaro šuns elgsenai jokio įtakos ar jos pasikeitimo
0 balų	Šūvio baimė, šuns bandymas ieškoti vedlio apsaugos ar pabėgimas

ĮGIMTŲ SAVYBIŲ BANDYMŲ VERTINIMŲ LENTELĖ Nr.1

Įgimtų savybių bandymai I (Tinkamumas medžioklei urvuose)									
Darbo elementai		Koeficientas	Didžiausias balų skaičius	I ^o		II ^o		III ^o	
				Min.		Min.		Min.	
				Vertinimas	Balai	Vertinimas	Balai	Vertinimas	Balai
1.	Drąsa	8	32	3	24	3	24	2	16
2.	Rišlumas	5	20	3	15	2	10	1	5
3.	Balsas	5	20	3	15	2	10	1	5
4.	Darbo stilius	5	20	3	15	2	10	1	5
Didžiausias balų skaičius I			92						
Reikalingas balų skaičius I				79		66		52	

Įgimtų savybių bandymai II (Darbas ant žemės)									
Darbo elementai		Koeficientas	Didžiausias balų skaičius	I ^o		II ^o		III ^o	
				Min.		Min.		Min.	
				Vertinimas	Balai	Vertinimas	Balai	Vertinimas	Balai
1.	Uoslė	6	24	3	18	2	12	2	12
2.	Sekimo patikimumas	3	12	3	9	2	6	1	3
3.	Noras sekti	3	12	3	9	2	6	1	3
4.	Noras dirbti vandenyje	4	16	3	12	2	8	1	4
5.	Paklusnumas ir kontaktas su vedliu	4	16	3	12	2	8	1	4
6.	Reakcija į šūvį	1	4	4	4	4	4	4	4
Gauti balai II			84						
Reikalingas balų skaičius II				67		59		50	
Gauti balai I +II			176						
Reikalingas balų skaičius I +II				146		125		102	

6. Darbinių savybių bandymai (GP)

Darbinių savybių bandymų (GP) vertė ir tikslas:

- universalių vokiečių medžioklės terjerų nauda praktinėje medžioklėje;
- įrodymas medžiotojams tokių šunų kokybę pagal šių bandymų rezultatus;
- supratimo medžiotojų bendruomenėje apie tinkamą šios veislės šunų rengimą, valdymą ir naudojimą skatinimas.

Darbinių savybių bandymai gali būti rengiami tik rudenį. Atskiri bandymų pratimai turi būti atliekami dvi dienas. Jei grupėje yra trys ar mažiau šunų, bandymus galima rengti ir vieną dieną. Į darbinių savybių bandymus šunys registruojami neatsižvelgiant į jų amžių. Šunų, registruojamų į darbinių savybių bandymus, skaičius priklauso nuo vietos sąlygų. Šiuose bandymuose yra privalomi ir pasirenkami pratimai. Darbinių savybių bandymuose I, II ir III laipsnio diplomai skiriami pagal vertinimų lentelę Nr. 2.

6.1. Bandymai po žeme

6.1.1. Darbas urve

Turi būti patikrinta pagal įgimtų savybių bandymų reikalavimus. Vertinimus galima perrašyti (jei vertinimai perrašomi, tai už vienus pasirinktus bandymus). Perrašyti vertinimai rašomi vertinimų lape skliausteliuose. Vertinama: drąsa, rišlumas, balsas, darbo stilius.

6.1.2. Negyvo plėšrūno ištraukimas iš urvo

Medžioklėse urvuose naudojamas šuo privalo iš urvo ištraukti negyvus plėšrūnus (lapes ar usūrinius šunys). Šuo turi tai atlikti vamzdyje, kurio ilgis mažiausiai 4 metrai ir rekomenduojamas skersmuo 18 X 20 cm, kurio gale guldomas negyvas plėšrūnas, plėšrūno galva nukreipta į šunį. Šiam pratimui atlikti gali būti naudojamas šuns vedliui priklausantis plėšrūnas, jei jis lygiavertis tam, kurį pateikia bandymų rengėjai. Plėšrūnas turi būti suaugęs. Vedlys gali skatinti šunį, tol kol jis neištrauks plėšrūno. Ištraukimas yra lygus šuns išlindimui iš vamzdžio ir kai plėšrūnas yra pilnai ištrauktas iš vamzdžio. Vertinimas mažinamas, jei šuo išlenda iš vamzdžio, o vedliui tenka pačiam ištraukti plėšrūną iš vamzdžio per ištiestos rankos atstumą. Vedlys iš anksto deklaruoja kaip šuo trauks plėšrūną: laisvai ar su pavadžiu. Draudžiama naudoti smaugiančius antkaklius ar antkaklius su dygliais.

Atliekant šį pratimą visi žiūrovai privalo atsitraukti tiek, kad netrukdytų pratimo atlikimui, o teisėjai, kad galėtų stebėti veiksmą, bet netrukdytų. Šiam pratimui atlikti skiriama 10 minučių.

Paaiškinimai vertinimui:

Šuo traukia be pavadžio:

4 balai	Vertinamas šuo, kuris per nustatytą laiką ištraukia plėšrūną, taip kad jo galva būtų matoma prie įėjimo į vamzdį. Šuns vienkartinis išėjimas iš vamzdžio traukimo metu nesumažina vertinimo.
3 balai	Šiam vertinimui, tokie pat reikalavimai kaip ir vertinimui 4 balais, bet šuo 2-3 kartus išeina iš vamzdžio arba vedliui reikia įkišti į vamzdį visą ranką tam, kad ištraukti plėšrūną.
2 balai	Jei šuo nepilnai ištraukia plėšrūną iš vamzdžio, o tik 2/3 vamzdžio, taip, kad jį ištraukti reikia naudoti pagalbines priemones arba jei šuo išeina iš vamzdžio daugiau kaip 3 kartus, bet šuo traukia taisyklingai.
1 balas	Labai nedidelis traukimo našumas arba kai teisėjams reikia atidaryti vamzdį, jei šuo perlipo žvėrelį ir nebūtų išėjęs iš vamzdžio jo neatidarius. Po to – t. y. jei pradedama iš naujo/jei kartojama - bent jau taip, kaip reikalavimai dviem balams.
0 balų	Šuo per 10 minučių patraukė plėšrūną mažiau, kaip 2/3 vamzdžio.

Šuo traukia su pavadžiu:

Taip pat, kaip ir be pavadžio, bet vertinamas 1 balu mažiau.

6.2. Bandymai ant žemės

6.2.1. Uoslė

Šuniui atliekant darbinių savybių bandymų pratimus reikia atidžiai stebėti, kaip jis naudoja savo uoslę. Taikomos gairės, kaip ir Įgimtų savybių bandymuose. Reikia atsižvelgti į jau turimus vertinimus, gautus įgimtų savybių bandymuose. Uoslės naudojimo vertinimas darbinių savybių bandymuose blogiausiu atveju gali sumažinti vertinimą gautą įgimtų savybių bandymuose 1 balu pvz., esant blogam darbui sekant anties pėdsaku ant vandens, bet gali taip pat ir pagerinti.

6.2.2. Žvėrių varymas

Žvėrių varymas yra pagrindinė užduotis miške naudojamiems medžiokliniams šunims. Žvėrių varymą suprantame, kaip šuns norą surasti šviežius žvėrių pėdsakus ar kvapą, sekti jais, tam, kad žvėrys būtų priversti palikti slėpimosi vietą. Šuo siunčiamas varyti žvėris iš ploto su tankia augmenija (jaunuolynas, kukurūzų laukas, nendrynas) gestu ar kuždesiu iš vedlio stovėjimo vietos. Vedlys lieka vietoje. Vienu metu bandomas tik vienas šuo. Bandymui skirtas plotas privalo būti ganėtinai didelis, o šuo privalo jį sistemingai ir planingai apieškoti.

Aptiktus žvėris, šuo privalo persekioti su garsiu lojimu kol jie nepaliks slėptuvės, o paukščius pakelti. Žvėrių varymą galima patikrinti ir laukuose esančiose miškeliuose, jei plotas yra didesnis nei 2 hektarai. Esant galimybei kiekvienas šuo bandomas kitame plote, kuris nebuvo apieškotas. Teisėjai ir kiti bandymų dalyviai (bet ne bandymuose dalyvaujančių šunų vedliai) privalo apieškoma plotą apstoti.

Paaškinimai vertinimui:

4 balai	Savarankiškai ir planingai apieškotas skirtą plotą. Aptikti žvėrys su balsu išvaromi iš slėpimosi vietos. Šuo grįžta po persekiojimo per 20 minučių, atsižvelgiant į aplinkybes ir šuns amžių.
3 balai	Nepilnas ir nesistemingas ploto apieškojimas. Vedliui prirėkė papildomai 2-3 kartus siųsti šunį į paiešką, po ko visgi šuo noriai apieškojo plotą. Aptikti žvėrys su balsu išvaromi iš slėpimosi vietos. Šuo grįžta po persekiojimo per 20 minučių, atsižvelgiant į aplinkybes ir šuns amžių.
2 balai	Paieška vangiai, be noro, per nepakankamą atstumą, su daugkartiniais siuntimais į paiešką. Grįžimas nustatytu laiku. Lojimas persekiojant žvėrį vidutinis.
1 balas	Trumpa paieška (apie 50 metrų atstumu). Išėjimas iš apieškoti skirto ploto ilgam laiko tarpui be žvėries persekiojimo ir be kontakto su vedliu. Labai silpnas lojimas, net ant žvėries, kurį mato.
0 balų	Jokių gebėjimų. Visiškai tyliai medžiojantis šuo.

6.2.3. Sekimas kraujo pėdsaku

Gebėjimai tikrinami miške parengtais kraujo pėdsakais, kuriems parengti panaudota ¼ litro žvėrių kraujo ir kurių ilgis 600 metrų. Šuo seka pėdsaku su ilgu (mažiausiai 6 metrų ilgio) pėdsekystei skirtu pavadžiu ir plačiu antkakliu. Rengiant kraujo pėdsaką papildomai galima naudoti specialius batus su kanopomis.

Pėdsakai visiems vienos bandymuose dalyvaujantiems šunims turi būti parengti vienodai. Pėdsako stovėjimo laikas turi būti ne trumpesnis kaip dvi valandos ir neviršyti aštuonių valandų.

Kiekvienas pėdsakas turi būti su pažymėta pašovimo vieta, dviem bukais kampais ir 2 guoliais, tarp kelių pėdsakų turi būti mažiausiai 100 metrų atstumas. „Pašovimo“ vieta (pėdsakų pradžia) žymima didesniu kraujo kiekiu ir pašovimo žymėmis – kailio plaukais ir kaulų gabaliukais. Pėdsako gale atvirai paguldoma kanopinio žvėries, kuriuo krauju rengiamas pėdsakas, iškamša. Pėdsakas pirmuosius 50 metrų turi būti praklotas ta pačia kryptimi. Pėdsakas žymimas dažais arba popieriaus lapeliais iš priešingos medžių pusės, kad vedlys nematytų. Vedlys registruodamas į bandymus šunį turi nurodyti, kokio senumo pėdsaku jis norėtų sekti.

Sekdamas pėdsaku ant ilgo pavadžio, šuo turi nuvesti prie jo gale esančios žvėries iškamšos. Ramus, kruopštus darbas bei užtikrintas sekimas pėdsaku, turi būti lemiami nustatant vertinimą. Sekdamas pėdsaku, vedlys gali taisyti savo šuns sekimą, tačiau dažnas koregavimas mažina vertinimą.

Šuniui atitolus nuo pėdsako, kai, teisėjų nuomone jis nebegali pats ištaisyti klaidos, galimas pakartotinis šuns užvedimas ant pėdsako, padedant teisėjams. Galimi 3 užvedimai. Kiekvienas naujas šuns užvedimas mažina įvertinimą vienu balu. Šuo, atėjęs prie žvėries, gauna mažiausiai vertinimą „1“ balas. Maksimalus darbo laikas - 60 min.

6.2.4. Pranešimas apie rastą žvėrį

Pranešimas apie rastą žvėrį: vedlys yra kviečiamas lojimu prie rasto negyvo žvėries (*Totverbellen*) ar vedliui atnešant *Bringsel*, taip pat kitu elgesiu (*Totverweisen*). Tai tikrinama po sekimo tuo pačiu kraujo pėdsaku.

Vedlys prieš pradėdamas sekti kraujo pėdsaku privalo teisėjų komisijai nurodyti, kaip šuo dirbs – su pavadžiu iki pat žvėries ar laisvai nuo 2 guolio. Jei dirbs laisvai nuo 2 guolio, kaip praneš apie surastą žvėrį: lodamas ar sugrįždamas pas vedlį ir nuvesdamas prie rasto žvėries. Tam priėjus paskutinį (antrą) guolį, kuris yra 150 metrų nuo pėdsako galo su žvėries iškamša, šuo leidžiamas sekti laisvai. Kraujo pėdsako gale pasislėpęs teisėjas privalo stebėti šuns elgesį prie žvėries iškamšos. Šunį galima leisti trys kartus. Po šuns paleidimo vedlys privalo likti vietoje ir ramiai elgtis. Tik tokiu atveju, kai šuo kviečia lojimu vedlį prie rasto negyvo žvėries (*Totverbellen*), praloja apie 10 minučių arba šuo, kuris grįžta su nurodymu apie rastą žvėrį (*Totverweisen*) pas vedlį, vedlys, teisėjams leidus gali eiti paskui šunį. Šuo, kuris registruotas kaip rasto žvėries pranešėjas, nepradeda loti ar negrįžta pas vedlį, šio pratimo neišlaiko. Šuo, kuris registruotas kaip rasto žvėries pranešėjas, nepradeda loti ar negrįžta pas vedlį, ir to neatliko, gali bent ant ilgo pavadžio nuvesti vedlį prie žvėries iškamšos be teisėjų pataisymų kitaip jie negali išlaikyti bandymų.

Šuo, apie kurį vedlys teisėjams pranešė, kad jis radęs žvėrį apie tai praneš: kviečiant lojimu vedlį prie rasto negyvo žvėries (*Totverbellen*) ar nurodymu apie tai vedliui atnešant jam *Bringsel* ar kitu elgesiu (*Totverweisen*, nepriekaištingai tai atliko, kartu išlaiko ir Elgesio prie nukauto žvėries pratimą.

6.2.5. Elgesys prie nukauto žvėries

Šį darbo elementą vertina teisėjas, pasislėpęs pėdsakų gale. Šunys, registruoti kaip dirbsiantys su pavadžiu iki pat žvėries, paleidžiami likus 40-50 m iki žvėries. Šunys, registruoti kaip nurodysiantys apie surastą žvėrį

lodami ar sugrįšiantys pas vedlį ir nuvesiantys prie nukauto žvėries, paleidžiami nuo pavadžio ties 2 guoliu, kad galėtų laisvai ir savarankiškai pribėgti prie žvėries. Šuo neturi draskyti žvėrį. Sužeidimo žaizdos laižymas yra galimas. Jauni ir temperamentingi šunys gali pradėti žvėrį kandžioti. Teisėjai turi skirti, ar šuo kanda žvėrį iš azarto, ar bando jį draskyti. Šunys, kurie drasko žvėrį ar bando jį užkasti, diskvalifikuojami. Jei šuo neprileidžia svetimų žmonių prie žvėries, laikoma privalumu. Šunys, kurie po trumpo žvėries apuostymo, toliau juo nesidomi, negali gauti didesnio įvertinimo kaip „1“ balas.

6.2.6. Lengvo žvėrelio ir paukščio aportavimas

Šis pratimas turi būti atliekamas atvirame lauke (paukščiams ir žvėreliams) arba brandžiame miške (žvėreliams). Vertinamas paukščių ir žvėrelių radimas sekant velke ir aportavimas.

Velkių ilgis: paukščių velkių apie 150 metrų ir žvėrelių velkių apie 200 metrų.

Šuo privalo nuosekliai sekti velke ir aportuoti vedliui gale padėtą paukštį ar žvėrelį. Šuo, kuris pradeda draskyti, ėsti ar užkasinėti gale padėtą paukštį ar žvėrelį, diskvalifikuojamas. Velkes rengia teisėjas ar asistentas, kiekvienam šuniui atskirai prieš pat jo bandymą ir jos turėtų būti kuo lygiavertės. Atstumas tarp atskirų velkių privalo būti ne mažesnis nei 100 metrų. Šuo neturi matyti jam rengiamos velkės. Teisėjui nurodžius, vedlys privalo šunį užvesti į pažymėtą „pašovimo vietą“. Vedliui leidžiama velke šunį vesti ant pavadžio iki 20 metrų. Vertinant šuns sekimą velke, reikia atkreipti dėmesį: į džiaugsmingą, savarankišką ir nuoseklų sekimą velke ir teisingą, greitą grįžimą. Vertinant šuns aportavimą, reikia atkreipti dėmesį: į žvėrelio ar paukščio paėmimą, nešimą ir atidavimą vedliui. Vedliui leidžiama su savimi atsinešti tinkamą paukštį ir žvėrelį.

Velkių rengimui naudojami triušiai, balandžiai, fazanai ar antys. Velkės rengiamos pavėjui su dviem bukais kampais. Velkės gale guldomas toks pats paukštis ar žvėrelis. Velkės rengėjas velkės gale privalo nutolti nuo velkės ir pasislėpti, kad jo negalėtų matyti šuo. Velkės gale velkės rengėjas privalo nuimti nuo paukščio ar žvėrelio virvę su kuria jis juos tempė. Velkės rengėjas neturi trukdyti šuniui. Velkės rengėjas gali išeiti iš slėptuvės tik kai jį pakvies teisėjas. Šuo gali būti leidžiamas velke iki trijų kartų. Kiekvienas naujas leidimas mažina vertinimą vienu balu. Šuo, kuris po pirmo radimo neatneša paukščio, negali išlaikyti bandymų. Tai taikoma visiems aportavimo ir pasirenkamiems pratimams. Kiekviename iš dviejų aportavimo pratimų šuo privalo gauti mažiausiai įvertinimą „1“ balas.

6.2.7. Prarasto paukščio radimas ir aportavimas (pasirenkamas pratimas).

Šiam tikslui teisėjas įmeta paukštį į augmeniją. Augmenijos aukštis turi būti tokia dydžio, kad šuo ieškant paukščio turėtų naudotis savo uosle ir galėtų jį pamatyti tik iš arti. Plotas privalo būti ne mažesnis nei 80 metrų pločio. Teisėjas, kuris įmeta paukštį, privalo stovėti plote kad vėjas jam pūstų į nugarą, o po to kai įmeta paukštį, grįžti ta pačia kryptimi, kad šuo nerastų paukščio sekdamas žmogaus pėdsakais. Šuo neturi matyti parengiamųjų darbų. Tik po to kai teisėjas metantis paukštį grįžta prie teisėjų grupės, vedliui nurodoma apytikslė kryptis, kur yra (40–50 m atstumu) paukštis. Šį pratimą šuo privalo atlikti be pavadžio. Šuo privalo savarankiškai rasti paukštį. Vedlys gali sekti savo šunį ir jį palaikyti. Šuo privalo ieškoti vedlio priekyje ir užtikrintu paieškos greičiu bei uoslės naudojimu, ir parodyti, kad nori rasti. Šio pratimo įvertinimas priklauso nuo to, kaip šuo noriai dirba. Teisėjai gali nutraukti darbą, jei jiems atrodo, kad šuns darbas neatitinka šio pratimo reikalavimų.

6.2.8. Paguldymas ar pasodinimas laukti

Kiekvienas šuo yra bandomas individualiai miške (proskynoje, kirtime ar ant takelio). Vedlio nuožiūra, šuo gali būti be pavadžio ar su juo. Paguldęs ar pasodinęs šunį vedlys, sėlindamas nutolsta iš šuns akiračio per 30-40 metrų ir teisėjui nurodžius du kartus išauna 10 sekundžių intervalu. Šuo privalo nejudėti iš savo vietos, tol kol grįš vedlys.

6.2.8.1. Paguldymas ar pasodinimas laukti be pavadžio

Vedlys paguldo ar pasodina šunį laukti. Pavadis nusegamas. Atsegtą pavadį galima palikti šalia šuns, bet ne ant šuns. Galima guldyti ar sodinti be pavadžio arba guldyti ar sodinti be pavadžio, bet šalia paliekant kuprinę, striukę ar skrybėlę. Prieš iššaudamas pirmą šūvį, vedlys gali vieną kartą pataisyti savo šunį, bet taip, kad tai nesumažintų vertinimo. Garsios komandos mažina vertinimą.

Paaškinimai vertinimui:

Paguldymas ar pasodinimas laukti laisvai arba paguldymas ar pasodinimas laukti laisvai prie palikto daikto

4 balai	Iki tol kol teisėjai neduos signalo, šuo turi būti ramus ir gulėti arba likti sėdintis vietoje.
3 balai	Kaip ir vertinimui 4 balai, bet šuo atsistoja (ant 4 kojų), bet privalo likti vietoje ir būti ramus.
2 balai	Šuo pakyla ir nutolsta iki 5 metrų, bet lieka ten tol, kol grįžta vedlys. Šuo turi būti ramus.
1 balas	Šuo atsikelia ir lėtai seka savo vedlį, atsigula arba vėl atsisėda, kai tik pamato vedlį. Šuo turi būti ramus.
0 balų	Šuo nutolsta iš palikimo vietos dar prieš šūvį, po šūvių pradeda nuolat loti arba palieka vietą.

6.2.8.2. Paguldymas ar pasodinimas laukti su pavadžiu

Šuo turi būti ant ilgo pavadžio pririšto prie medžio.

4 balai	Šuo turi elgtis taip, lig jis būtų be pavadžio. Svarbu, kad liktų vietoje ir būtų ramus. Galvos pakėlimas - nėra klaida.
3 balai	Šuo pakyla, bet lieka ramus.
2 balai	Šuo įtempia pavadį, bet kai supranta, kad yra su pavadžiu, iškart grįžta į vietą. Šuo turi likti ramus.
1 balas	Šuo trūkčioja pavadį 1 kartą, bet kai supranta, kad jis yra su pavadžiu, iškart grįžta į vietą. Šuo turi išlikti ramus.
0 balų	Šuo nuolat trūkčioja pavadį arba loja.

6.2.9. Paklusnumas ant pavadžio

Šis pratimas atliekamas einant per tankų jauną mišką. Šuo su prisegtu pavadžiu jokia būdu neturi trukdyti vedlio judėjimui, o atvirksčiai, privalo apeiti medžius iš reikiamos pusės. Jei vedlys sustoja, šuo privalo pats (be komandos) atsisėsti.

6.2.10. Ėjimas be pavadžio šalia vedlio (pasirenkamas pratimas)

Ėjimas be pavadžio šalia vedlio išbandomas miško keliu ar sėlinimo taku. Šuo privalo be pavadžio sekti savo vedlį (šalia arba už jo) be garsių komandų. Vedlys turėtų nueiti mažiausiai 50 m atstumą, kintančiu tempu ir pakeliui bent du kartus sustoti, o šuo turėtų nedelsdamas atsisėsti.

6.2.11. Elgesys medžiotojų linijoje

Šunų elgesys medžiotojų linijoje išbandomas imituojamo varymo metu. Vedliai su šunimis ant pavadžių išstatomi medžiotojų linijoje, šalia tankaus miško ploto, o kiti žmonės eina per tankmę su įprastu varymui triukšmu. Turi būti atlikti mažiausiai du šūviai. Šio bandymo metu šuo turėtų elgtis ramiai. Jis neturėtų loti, inkšti ar traukti pavadžio.

6.2.12. Šuns paklusnumas ir noras dirbti.

Vertinimas visų bandymu metu. Geras šuns paklusnumas yra šuns džiaugsmingas ir dėmesingas noras dirbti kontakte su vedliu. Šuo girdi ir klauso vedlio vienkartinį nurodymą. Ypač vertinamas ramus ir dalykiškas (artimas medžioklei) šuns valdymas. Šuns noras dirbti išreiškiamas džiaugsmingu, savarankišku ir tiksliai reikiamo darbo atlikimu.

6.2.13. Darbas vandenyje

Darbo vandenyje tikslas yra paruošti medžioklinį šunį jo vėlesniam praktiniam naudojimui, visų pirmą sužeistų ir negyvų vandens paukščių, įkritusių į vandenį ar vandens augmeniją, paieškai ir įrodyti tai bandymų rezultatais.

Bandymų rengimui parenkamas vandens telkinys, kurio didis yra mažiausia 0,25 ha, plotis mažiausia 6 metrai, o gylis toks, kad šuo gali jį įveikti tik plaukiant. Vandens telkinyje augmenijos privalo būti ne mažiau kaip 500 kvadratinų metrų.

Darbinių savybių bandymų metu darbo vandenyje dalyje vertinami šie pratimai atitinkama tvarka:

- paieška vandens augmenijoje (be anties);
- reakcija į šūvį (esant būtinybei gali būti atliekamas kaip pirmas pratimas);
- prarastos anties paieška vandens augmenijoje;
- paieška vandens augmenijoje (su antimi);

- anties apertavimas iš gilaus vandens.

6.2.14. Paieška vandens augmenijoje (be anties)

Šuo po vienos vedlio komandos ir be jokių kitų veikimo priemonių (pvz., akmenų), privalo įeiti į vandenį ir savarankiškai apieškoti vandens augmeniją. Šuo, paieškos vandens augmenijoje metu, privalo parodyti savo norą surasti ir aistrą vandeniui, o taip pat, atidžiai apieškoti skirtą jam vandens augmenijos plotą. Vedlys gali skatinti savo šunį rankų gestais ir balsu. Tačiau, nuolatinis poveikis mažina vertinimą. Paieška vandens augmenijoje trunka daugiausiai 10 minučių. Jei šuo paieškos metu susiduria su gyva antimi ir situacija yra tinkama bandymui, tai turi būti įvertinta.

Paaškinimai vertinimui:

4 balai	Džiaugsmingas įėjimas į vandenį po vienos vedlio komandos ir pakankamai tolima paieška vandens augmenijoje. Nedideli vedlio pataisymai gestais ar balsu.
3 balai	Nepilna vandens augmenijos paieška, su vedlio pataisymais ir labiau didesniu poveikiu. Leidžiami 2-3 siuntimai.
2 balai	Nepilna vandens augmenijos paieška, su labai dideliu vedlio poveikiu, akmens mėtymas ar šūviais po daugkartinio išėjimo iš vandens.
1 balas	Jei šuo apskritai domisi, eina į vandenį ir plaukia.

6.2.15. Reakcija į šūvį vandenyje

- Negyva antis, matant šuniui, metama kuo toliau į atvirą vandenį ir liepiama šuniui ją atnešti. Šuo, kuris per 1 minutę neįeina į vandenį, šalinamas iš bandymų;
- Kol šuo plaukia link anties, iš lygiavamzdžio šautuvo šratais (įvertinus šuns saugumą) šaunama į vandenį anties kryptimi. Šuo privalo savarankiškai be vedlio komandos apertuoti antį;
- Jei šuo po šūvio palieka vandenį ir po kartotinos vedlio komandos negrįžta į vandenį arba neapertuoja rastos anties, jo negalima bandyti vandenyje.

6.2.16. Prarastos anties paieška vandens augmenijoje

- Prarastos anties paieškos vandens augmenijoje pratimas atliekamas iškart po reakcijos į šūvį vandenyje pratimo;
- Šiuo tikslu antis yra įmetama į vandens augmeniją taip, kad šuo nematytų nei mėtymo, nei vietos kur įkrito antis. Antis turi būti įmesta (į vandens augmenijos salą, priešingą krantą, į vandens augmenija apaugusį vandens plotą) taip, kad šuo pasiektų tą vandens augmenija apaugusį plotą tik plaukdamas per atviro gilaus vandens plotą;
- Iš vietos, esančios ne mažiau kaip 30 m nuo anties, vedliui nurodoma apytikslė kryptis į plotą, kuriame guli antis. Iš ten šuo turi savarankiškai ieškoti anties, jis turi ją surasti ir apertuoti savo vedliui;
- Vedlys gali skatinti ir nukreipti savo šunį, tačiau nuolatinis poveikis, šūvis ar akmenų mėtymas sumažina vertinimą;
- Šuo, kuris negauna iš šio pratimo, bent vertinimo „2“ balai, negali būti toliau bandomas su gyva antimi;
- Šuo, kuris po pirmo anties radimo, neatneša anties savarankiškai, negali išlaikyti bandymų.

Paaškinimai vertinimui:

4 balai	Šuo su džiaugsmu įeina į vandenį, savarankiškai ir tikslingai apieško vandens augmeniją, randa antį per nustatytą laiką, džiaugsmingai apertuoja ir taisyklingai atiduoda vedliui.
3 balai	Šuo įeina į vandenį, su nedideliu vedlio palaikymu, apieško vandens augmeniją, randa antį per nustatytą laiką, apertuoja ir taisyklingai atiduoda vedliui.
2 balai	Šuniui reikia daug vedlio pagalbos, kad surastų antį, bet jis ją visgi apertuoja.
1 balas	Šuo neryžtingai eina į vandenį, neranda anties.
0 balų	Šuo neina į vandenį arba neapertuoja rastos anties.

6.2.17. Paieška vandens augmenijoje (su antimi)

Antis paleidžiama į vandens augmeniją, nepažymėjus paleidimo vietos. Šuo neturi to matyti. Po paleidimo teisėjai veda vedlį į vietą, esančią per šūvio atstumą nuo paleidimo vietos ar nuo anties ir nurodo jam kryptį. Vedlys siūnia savo šunį ieškoti anties. Šuo turi savarankiškai ieškoti ir surasti antį. Paieškos metu vedlys gali

nukreipti ir skatinti savo šunį, tačiau nuolatinis poveikis mažina vertinimą. Kai tik šuo išvaro antį iš vandens augmenijos ir ją persekioja, vedlys arba paskirtas asmuo, gali ją sumedžioti, jei tai įmanoma ir saugu. Šuo privalo savarankiškai, be vedlio komandos, aporuoti. Teisėjai turi nutraukti šuns darbą, kai jie priima galutinį sprendimą vertinant. Tai taikoma ir tuo atveju, jei antis nebuvo sumedžiota priešais šunį. Šuo, kuris po pirmo radimo savarankiškai neatneša anties, šalinamas iš bandymų. Tokiu atveju pratimai: „Prarastos anties paieška vandens augmenijoje“ ir „Paieška vandens augmenijoje (su antimi)“ laikomi neišlaikytais. Antis, kurią šuo pamatė, laikomas rasta. Jei šuo savo darbo metu atsitiktinai susiduria su kita antimi, šį darbą taip pat reikia įvertinti. Teisėjai gali sustabdyti pratimo vertinimą, jei jiems susidarė nuomonė, kad šuo neatitinka reikalavimų.

Paiškinimai vertinimui:

4 balai	Patikima anties paieška ir radimas. Jei antys nardo, teisėjams leidus, šunį galima nukreipti.
3 balai	Mažiau užtikrinta anties paieška ir radimas. Šunį taip pat galima nukreipti gestais ar mėtant akmenys, o teisėjams leidus - šūviais.
2 balai	Šuo turi rodyti susidomėjimą ieškoti antį.
1 balas	Šuo turi bent jau parodyti polinkį tam ir, kad su juo papildomai padirbus, jis galės tinkamai atlikti pratimą.
0 balų	Šuo neina į vandenį.

4h įvertinimas už pratimus „Paieška vandens augmenijoje (be anties) ir „Paieška vandens augmenijoje (su antimi)“ turėtų būti skiriamas tik išimtiniais atvejais, esant labai puikiam rezultatui. Reikalingas papildomas raštiškas pagrindimas.

6.2.18. Anties aportavimas iš gilaus vandens

- Anties aportavimo kaip įgūdžio, išmokto per treniruotes, išraiška, t. y. paėmimas, nešimas ir atidavimo būdas turi būti vertinamas pratimo „Anties aportavimas iš gilaus vandens“ metu;
- Priimant sprendimą dėl pratimo „Anties aportavimas iš gilaus vandens“ vertinimo, reikia atsižvelgti į visus šuns aportavimus atliekamus iš vandens.

Paiškinimai vertinimui:

4 balai	Šuo pagal taisykles turi aporuoti antį vedliui, atsisėsti ir teisingai atiduoti
3 balai	Šuo pirma padeda antį ant kranto, tam, kad nusikratytų vandenį arba neteisingai ją atiduoda vedliui.
2 balai	Šuo kelis kartus paguldo antį ir aporuoja tik stipriai veikiamas vedlio.
1 balas	Šuo su dideliu sunkumu aporuoja antį į krantą
0 balų	Šuo, kuris po pirmo radimo ne aporuoja anties

Šunis, kurie drasko ar ėda antys šalinami iš bandymų. Anties kramtymas, pešiojimas ir kandžiojimas mažina įvertinimą. Visiems aportavimo pratimams taikoma: jei šuo iš pradžių neteisingai pagriebia antį (už galvos, sparno ar kojos), bet ant kranto pataiso pagriebimą, nenusikratydamas ir be komandos, o po to atneša ir teisingai atiduoda, tokiam šuniui vertinimas nemažinamas.

DARBINIŲ SAVYBIŲ BANDYMŲ VERTINIMŲ LENTELĖ Nr.2

I. BANDYMAI PO ŽEMĖ									
Darbo elementai		Koefficientas	Didžiausias balų skaičius	I°		II°		III°	
				Min.		Min.		Min.	
				Vertinimas	Balai	Vertinimas	Balai	Vertinimas	Balai
1.	Drąsa	8	32	3	24	3	24	2	16
2.	Rišlumas	5	20	3	15	2	10	1	5
3.	Balsas	5	20	3	15	2	10	1	5
4.	Darbo stilius	5	20	3	15	2	10	1	5
5.	Negyvo plėšrūno ištraukimas iš urvo								
5.1.	- be pavadžio	4	16	3	12	2	8	-	0
5.2.	- su pavadžiu	1	4	-	-	3	3	-	0
Didžiausias balų skaičius			108						
Reikalingas balų skaičius				98		74		58	

II. BANDYMAI ANT ŽEMĖS									
Darbo elementai		Koefficientas	Didžiausias balų skaičius	I°		II°		III°	
				Min.		Min.		Min.	
				Vertinimas	Balai	Vertinimas	Balai	Vertinimas	Balai
1.	Uoslė	6	24	3	18	2	12	2	12
2.	Žvėrių varymas	5	20	3	15	2	10	1	5
3.	Sekimas kraujo pėdsaku								
3.1.	600 metų 2-8 val. pėdsakas	6	24	3	18	2	12	1	6
3.2.	Pranešimas apie rastą žvėrį kviečiant lojimu vedlį prie rasto negyvo žvėries (<i>Totverbellen</i>) (pasirenkamas pratimas)	1	4	-	0	-	0	-	0
3.3.	Pranešimas apie rastą žvėrį nurodymu apie tai vedliui atnešant jam <i>Bringsel</i> ar kitu elgesiu (<i>Totverweisen</i>) (pasirenkamas pratimas)	1	4	-	0	-	0	-	0
4.	Lengvo žvėrelio ir paukščio aportavimas								
4.1.	Žvėrelio	3	12	2	6	1	3	1	3
4.2.	Paukščio	3	12	2	6	1	3	1	3
Viso žvėrelio ir paukščio				15		9		9	
5.	Triušio velkė	1	4	3	3	2	2	1	1
6.	Paukščio velkė	1	4	3	3	2	2	1	1
7.	Prarasto paukščio paieška ir aportavimas (pasirenkamas pratimas)	2	8	-	0	-	0	-	0

8.	Paguldymas laukti su šūviu								
8.1.	- be pavadžio	3	12	3	9	2	6	-	0
8.2.	- su pavadžiu	1	4	4	4	3	3	-	0
9.	Paklusnumas ant pavadžio	1	4	3	3	2	2	1	1
10.	Ėjimas be pavadžio šalia vedlio (pasirenkamas pratimas)	2	8	-	0	-	0	-	0
11.	Elgesys medžiotojų linijoje	3	12	3	9	2	6	1	3
12.	Šuns paklusnumas ir noras dirbti	4	16	3	12	2	8	1	4
Darbas vandenyje									
13.	Paieška vandens augmenijoje (be anties)	3	12	2	6	1	3	1	3
14.	Paieška vandens augmenijoje (su antimi)	3	12	2	6	2	6	2	6
15.	Anties aportavimas iš gilaus vandens	3	12	2	6	1	3	1	3
Viso paieška ir aportavimas					30		24		18
16.	Prarastos anties paieška ir aportavimas	3	12	2	6	2	6	2	6
Gauti balai II									
Be pasirenkamų pratimų		192							
Su pasirenkamais pratimais		212							
Reikalingas balų skaičius II				155		132		109	
Gauti balai I +II									
Be pasirenkamų pratimų		300							
Su pasirenkamais pratimais		320							
Reikalingi balai I +II				258		216		186	
Pasirenkami pratimai.									
Šuo pratimuose „Pranešimas apie rastą žvėrį kviečiant lojimu vedlį prie rasto negyvo žvėries (<i>Totverbellen</i>)“ ir „Pranešimas apie rastą žvėrį nurodymu apie tai vedliui atnešant jam <i>Bringsel</i> ar kitu elgesiu (<i>Totverweisen</i>)“, o taip pat „Ėjimas be pavadžio šalia vedlio“ bandymų metu gali neparodyti jokių gebėjimų.									
Pratimo „Prarasto paukščio paieška ir aportavimas“ šuo privalo atnešti paukštį, kai tik randa.									

6.3. Bandymai „Po šūvio“ (PAndS)

Bandymų pratimai atitinka tarptautinės vokiečių medžioklinių terjerų sąjungos rengiamų bandymų „Darbas po šūvio“ – „Prüfung Arbeit nach dem Schuss“ taisyklės. Gerai parengtų ir patikrintų medžioklinių šunų naudojimas yra būtina šiuolaikinės medžioklės sąlyga. Bandymų „Po šūvio“ (PAndS) tikslas nustatyti vokiečių medžioklinių terjerų tinkamumą praktinėje medžioklėje. Visi bandymuose dalyvaujantys šunis vertinami individualiai, eiliškumo tvarka. Bandymuose „Po šūvio“ (PAndS) I, II ir III laipsnio diplomai skiriami pagal vertinimų lentelę Nr. 3.

6.3.1. Paklusnumas ant pavadžio

Paklusnumas ant pavadžio vertinamas einant tankiu medžių jaunuolynu. Ant pavadžio šuo jokių būdu neturi trukdyti vedlio ėjimui, atvirksčiai jis turi pats apeiti medžių kamienus iš teisingos pusės. Vedlio rankos privalo nelaikyti pavadžio. Garsios komandos ir intensyvi vedlio įtaka mažina vertinimą.

6.3.2. Sėlinimas

Šis pratimas gali būti atliekamas laisvai arba ant pavadžio.

Sėlinimas atliekamas brandžiame miške be pomiškio, ant kelio ar takelio šalia tankumyno. Prieš atliekant pratimą vedlys turi pranešti kaip sėlins su pavadžiu ar be jo. Vedlys privalo sėlinti apie 100 metrų. Jis turi sustoti mažiausiai tris kartus, o tuo metu šuo privalo, po tylios komandos kuždesiu ar gestu, atsisėsti arba atsigulti. Sėlinant toliau, šuo privalo vėl judėti laisvai arba ant neįtempto pavadžio. Intensyvi vedlio įtaka mažina vertinimą.

6.3.3. Paguldymas ar pasodinimas laukti su šūviu.

Šuo šį pratimą gali atlikti laisvai arba laisvai prie palikto daikto arba ant pavadžio. Vedlys tylia komanda ar gestu paguldo ar pasodina šunį ir lydimas teisėjo nutolsta šuniui iš akių. Po dviejų minučių laukimo atliekamas pirmas šūvis, dar po dviejų minučių – antras. Vedlys privalo dar palaukti dvi minutes prieš grįždamas prie

šuns. Šuo privalo elgtis ramiai ir likti vietoje. Prieš paleisdamas pirmąjį šūvį, vedlys gali vieną kartą pataisyti savo šunį, bet taip, kad tai nesumažintų vertinimo. Garsios komandos mažina vertinimą. Jei šuo pajuda iš vietos dar prieš šūvį, skaitoma, kad pratimas yra baigtas ir vertinamas „0“. Šuo, kuris neišlaikė šio pratimo, gali gauti tik III laipsnio diplomą. Tačiau su sąlyga, kad jis turi bent pakankamą vertinimą už pratimą „Negyvo plėšrūno traukimas iš urvo“ (2 balus, kai traukiama laisvai, arba 3 balus, kai traukiama su pavadžiu).

Paaškinimai vertinimui:

Paguldymas ar pasodinimas laukti laisvai arba laisvai prie palikto daikto

4 balai	Iki darbo pabaigos šuo turi būti ramus ir gulėti arba likti sėdintis vietoje.
3 balai	Šuo turi būti ramus, gali atsistoti, bet privalo likti vietoje.
2 balai	Šuo pakyla ir nutolsta iki 10 m, bet lieka tol, kol grįš vedlys. Šuo turi būti ramus.
1 balas	Šuo atsikelia ir lėtai seka savo vedlį, atsigula arba vėl atsisėda, kai tik pamato vedlį. Šuo turi būti ramus.
0 balų	Šuo nutolsta iš palikimo vietos dar prieš šūvį, po šūvių pradeda nuolat loti arba palieka vietą.

Paguldymas ar pasodinimas laukti su pavadžiu

4 balai	Kaip ir be pavadžio
3 balai	Kaip ir be pavadžio
2 balai	Šuo įtempia pavadį, bet kai supranta, kad yra su pavadžiu, iškart grįžta į vietą. Šuo turi likti ramus.
1 balas	Šuo trūkčioja pavadį, bet kai supranta, kad jis yra su pavadžiu, iškart grįžta į vietą. Jis turi išlikti ramus.
0 balų	Šuo nuolat trūkčioja pavadį arba loja.

6.3.4. Sekimas kraujo pėdsaku su pavadžiu

- Pratimas „Sekimas kraujo pėdsaku“ vertinamas šuniui sekant kraujo pėdsaku, kuris paklotas miške iš vakaro ir kurio ilgis, mažiausiai 600 metrų. Kraujo pėdsako „senumas“ 12-18 valandų. „Pašovimo“ vieta žymima didesniu kraujo kiekiu ir pašovimo žymėmis – kailio plaukais ir kaulų gabaliukais. Pėdsako gale privalo būti atvirai paguldyta kanopinio žvėries kailio iškamša;
- Pėdsakai rengiami specialių batų, kuriuose įmontuotos kanopos, ir ¼ litro kanopinio žvėries kraujo pagalba;
- Vienuose bandymuose visiems pėdsakams rengti naudojamas tos pačios kanopinių žvėrių rūšies kraujas;
- Kraujo pėdsakas, pirmuosius 50 m turi būti tiesus, ir turi būti su dviem bukais kampais ir dviem guoliais;
- Pėdsakai privalo būti mažiausiai 150 metrų vienas nuo kito;
- Šuo privalo sekti kraujo pėdsaku iki pat žvėries iškamšos su pavadžiu;
- Sekimo metu vedlys gali taisyti savo šuns sekimą, tačiau dažnas koregavimas mažina vertinimą;
- Teisėjai gali koreguoti vedlį, jei šuo nutolsta nuo pėdsako apie 80 metrų;
- Po to, teisėjai vedliui gali parodyti vietą su kraujo pėdsaku, tam, kad jis galėtų ten vėl pradėti;
- Kiekvienas teisėjų koregavimas mažina vertinimą vienu balu;
- Po trečio koregavimo šuns vertinimas nutraukiamas;
- Vertinant sekimą reikia atsižvelgti į šuns sekimo nuoseklumą, koncentraciją, sugebėjimą susikaupti, norą rasti, vedlio ir šuns sekimo stilių ir bendradarbiavimą;
- Šuo, kuris privedė prie žvėries iškamšos, vertinamas mažiausiai vienu balu;
- Vieno pėdsako sekimo laikas neturi viršyti 1 valandos;
- Jei sekimo kokybė teisėjų netenkina, jie gali anksčiau nutraukti sekimą;
- Elgesys prie žvėries iškamšos. Po sėkmingo sekimo su pavadžiu, šuo turi būti paliktas laukti prie žvėries iškamšos. Vedlys ir teisėjai turi pasitraukti ir stebėti šuns elgesį. Vertinimai neskiriami. Šuo, kuris drasko žvėries iškamšą, bando ją užkasti, šalinamas iš bandymų.

6.3.5. Triušio velkė

Šis bandymų pratimas atliekamas atviroje vietovėje. Vertinamas triušio aportavimas iš 200 metrų ilgio su dviem bukais kampais velkės. Rengiant velkę galima naudoti vieną ar du triušius pasirinktinai.

- Velkės gale atvirai paliekamas triušis;

- Velkės gale velkės rengėjas palieka triušį nuėmęs nuo jo virvę su kuria jį tempė;
- Velkės rengėjas velkės gale privalo nutolti nuo velkės ir pasislėpti, kad jo negalėtų matyti šuo;
- Velkės rengėjas neturi trukdyti šuniui;
- Velkės rengėjas gali išeiti iš slėptuvės tik kai jį pakvies teisėjai;
- Velkės turi būti nutolusios vieną nuo kitos mažiausiai per 150 metrų;
- Leidžiant šunį sekti velke, vedliui leidžiama eiti velke iki 20 metrų;
- Šuo gali būti leidžiamas velke iki trijų kartų;
- Kiekvienas papildomas leidimas mažina vertinimą vienu balu;
- Šuo, kuris po pirmo radimo neaportuoja triušio, negali išlaikyti bandymų;
- Šunys, kurie pradeda draskyti, èsti ar užkasinėti triušį, šalinami iš bandymų.

Vertinimo kriterijai yra: mėgavimasis darbu, korektiškas triušio paėmimas, nešimas ir teisingas atidavimas.

6.3.6. Paukščio velkė

Šis bandymų pratimas atliekamas atviroje vietovėje. Vertinamas paukščio (fazano, balandžio, anties ar laukio) aportavimas iš 150 metrų ilgio, su dviem bukais kampais velkės.

- Rengiant velkę galima naudoti vieną ar du paukščius pasirinktinai.
- Velkės gale atvirai paliekamas paukštis;
- Velkės gale velkės rengėjas palieka paukštį nuėmęs nuo jo virvę su kuria jį tempė;
- Velkės rengėjas velkės gale privalo nutolti nuo velkės ir pasislėpti, taip kad jo negalėtų matyti šuo;
- Velkės rengėjas neturi trukdyti šuniui;
- Velkės rengėjas gali išeiti iš slėptuvės tik kai jį pakvies teisėjai.
- Velkės turi būti nutolusios vieną nuo kitos mažiausiai per 150 metrų;
- Leidžiant šunį sekti velke, vedliui leidžiama eiti velke iki 20 metrų;
- Šuo gali būti leidžiamas velke iki trijų kartų;
- Kiekvienas naujas leidimas mažina vertinimą vienu balu;
- Šuo, kuris po pirmo radimo neaportuoja paukščio, negali išlaikyti bandymų;
- Šunys, kurie pradeda draskyti, èsti ar užkasinėti paukštį šalinami iš bandymų.

Vertinimo kriterijai yra: mėgavimasis darbu, korektiškas paukščio paėmimas, nešimas ir teisingas atidavimas.

6.3.7. Prarasto paukščio paieška ir aportavimas

• Paukštis (fazanas, balandis, anties ar laukis) įmetamas apie 30 metrų į augmeniją (runkelių, bulvių lauką, pievą ir pan.);

- Šuo neturi to matyti;
- Vedlys siunčia šunį prieš vėją į paiešką;
- Vedlys iš vietos gali vadovauti šuniui;
- Daugkartinis ir intensyvus vadovavimas šuniui, mažina vertinimą;
- Šuo turi apportuoti vedliui rastą paukštį ir jį teisingai atiduoti;
- Šuo, kuris po pirmo radimo neaportuoja paukščio, negali išlaikyti bandymų;
- Kiekvienas šuo bandomas kitame, dar neieškotame, plote;
- Šunys, kurie pradeda draskyti, èsti ar užkasinėti paukštį šalinami iš bandymų.

6.3.8. Prarastos anties paieška ir aportavimas iš gilaus vandens

- Anties metama kaip galima toliau į giliame vandenyje augančią augmeniją;
- Šuo gali matyti anties metimą, bet neturi matyti anties, gulinčios vandens augmenijoje.
- Šuo siunčiamas paieškai į vandenį ir jam jau plaukiant, išsaunama į orą;
- Po vienos komandos šuo privalo pradėti ieškoti anties, rasti ją, atnešti ir teisingai atiduoti;
- Anties sugriebimo pasitaikymas ir vandens nusikratymas, nepadedant anties ant žemės – nėra klaida.
- Šuo, kuris po pirmo radimo anties neaportuoja, negali išlaikyti bandymų.

Paaiškinimai vertinimui:

4 balai	Šuo suranda antį, atneša ją ir teisingai atiduoda.
3 balai	Šuo iš pradžių padeda rastą antį ant žemės, tam, kad nusikratytų arba neteisingai ją atiduoda.

2 balai	Šuo pradeda ieškoti po daugkartinių komandų. Šuo keletą kartų padeda rastą antį ant žemės arba atneša ją po stipraus vedlio spaudimo.
1 balas	Šuniui kyla didelių sunkumų surasti arba išnešti antį į krantą.
0 balų	Šuo neatneša anties po pirmo radimo.

Šunys, kurie pradeda draskyti, ėsti ar užkasinėti antį, šalinami iš bandymų.

6.3.9. Negyvo plėšrūno ištraukimas iš urvo

Šuo negyvą plėšrūną gali traukti laisvai arba ant pavadžio. Šis bandymų pratimas atliekamas mažiausiai 6 metrų ilgio ir apie 18 x 20 cm skersmens vamzdyje.

- Vamzdžiu pratraukiamas negyvas suaugęs plėšrūnas (lapė ar usūrinis šuo) ir paguldomas gale galva į šunį;

- Tam naudojama virvė atrišama dar prieš siunčiant šunį;
- Prieš siunčiant šunį, vedlys privalo pranešti teisėjams, kaip šuo atliks pratimą: laisvai ar su pavadžiu;
- Pratimo atlikimo maksimalus laikas 10 minučių;
- Vedlys gali skatinti šunį iki kol šuo nepagriebė plėšrūno;
- Šuo, kuris neištraukia plėšrūno, gali būti įvertintas tik trečia laipsnio diplomu. Tačiau su sąlyga, kad jis turi už pratimą „Paguldymas laukti su šūviu“ bent jau pakankamą vertinimą (2 balus, kai paguldomas laukti laisvai, arba 3 balus, kai paguldomas laukti su pavadžiu).

Paiškinimai vertinimui:

4 balai	Vertinamas šuo, kuris per nustatytą laiką ištraukia plėšrūną, taip kad jo galva būtų matoma prie įėjimo į vamzdį. Šuns vienkartinis išėjimas iš vamzdžio traukimo metu nesumažina vertinimo.
3 balai	Šiam vertinimui, tokie pat reikalavimai kaip ir vertinimui 4 balais, bet šuo 2-3 kartus išeina iš vamzdžio arba vedliui reikia įkišti į vamzdį visą ranką tam, kad ištraukti plėšrūną.
2 balai	Jei šuo nepilnai ištraukia plėšrūną iš vamzdžio, o tik 4-5 metrus, taip, kad norint jį ištraukti reikia naudoti pagalbines priemones arba jei šuo išeina iš vamzdžio daugiau kaip 3 kartus.
1 balas	Labai nedidelis traukimo našumas arba kai teisėjams reikia atidaryti vamzdį, jei šuo perlipo žvėrelį ir nebūtų išėjęs iš vamzdžio jo neatidarius. Po to – t. y. jei pradama iš naujo/jei kartojama - bent jau taip, kaip reikalavimai dviem balams.

BANDYMŲ „PO ŠŪVIO“ (PANDS) VERTINIMŲ LENTELĖ Nr. 3

Darbo elementai	Koefficientas	Didžiausias balų skaičius	I°		II°		III°	
			Min.		Min.		Min.	
			Vertinimas	Balai	Vertinimas	Balai	Vertinimas	Balai
1. Paklusnumas ant pavadžio	2	8	3	6	2	4	1	2
2. Sėlinimas								
2.1. - be pavadžio	2	8	3	6	2	4	1	2
2.2. - su pavadžiu	1	4	4	4	3	3	2	2
3. Paguldymas laukti su šūviu								
3.1. - be pavadžio	4	16	3	12	2	8	1	4*
3.2. - su pavadžiu	1	4	4	4	3	3	1	1*
4. Sekimas kraujo pėdsaku	6	24	3	18	2	12	1	6
5. Triušio velkė	4	16	3	12	2	8	1	4
6. Paukščio velkė	4	16	3	12	2	8	1	4
7. Prarasto paukščio paieška ir aportavimas	4	16	3	12	2	8	1	4
8. Prarastos anties paieška ir aportavimas iš gilaus	4	16	3	12	2	8	1	4

	vandens								
9.	Negyvo plėšrūno ištraukimas iš urvo								
9.1.	- be pavadžio	4	16	3	12	2	8	1	4**
9.2.	- su pavadžiu	1	4	4	4	3	3	1	1**
Didžiausias balų skaičius		136							
Reikalingas balų skaičius		110			75		50		
<p>* Šuo, kuris neišlaiko šio bandymų pratimo, vis tiek gali gauti III° diplomą, jei jis gauną bent jau pakankamą vertinimą pratime „Negyvo plėšrūno ištraukimas iš urvo“ (vertinimą 2 balai, jei ištraukia be pavadžio, arba vertinimą 3 balai, jei ištraukia su pavadžiu.</p> <p>** Netraukiantis plėšrūno šuo vis tiek gali gauti III° diplomą, jei jis gauna bent jau pakankamą vertinimą pratime „Paguldymas laukti su šūviu“ (vertinimą 2 balai, jei gulį be pavadžio, arba vertinimą 3 balai, jei gulį su pavadžiu.</p>									

Taisyklės parengtos LMŽD medžioklinės šunininkystės komisijos, pagal Vokietijos DJC taisykles.
Patvirtintos LKD MŠDSK, klubų atstovų, ir MŠBVTK biuro narių bendru susitarimu, 2021-05-10 d..